

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'İN
BİRLİKLERİNE YAYIMLADIĞI 03 MAYIS 1915 TARİHLİ TÜMEN EMRİ

۱- او که فوایدی از این کتاب می یابد و در حقش کفری و دنیا طلبی
 می بیند بگوید که این کتاب در حقش کفری و دنیا طلبی
 ۲- و این کتاب در حقش کفری و دنیا طلبی
 ۳- و این کتاب در حقش کفری و دنیا طلبی
 ۴- و این کتاب در حقش کفری و دنیا طلبی
 ۵- و این کتاب در حقش کفری و دنیا طلبی
 ۶- و این کتاب در حقش کفری و دنیا طلبی
 ۷- و این کتاب در حقش کفری و دنیا طلبی
 ۸- و این کتاب در حقش کفری و دنیا طلبی
 ۹- و این کتاب در حقش کفری و دنیا طلبی
 ۱۰- و این کتاب در حقش کفری و دنیا طلبی

[illegible]

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'İN
BİRLİKLERİNE YAYIMLADIĞI 03 MAYIS 1915 TARİHLİ TÜMEN EMRİ

20 minh 7,6 sonra

“Fırka Emri”

1- On günden beri icrâ' eylediğimiz muhârebât ile düşman ancak kendi donanmasının himâyesinde sâhilde ve dar bir mevki'de taarruz etmeğe mecbûr edilmiştir.

2- Bütün muhârebelerde gerek zâbitânın ve gerekse ve efrâdın ibrâz eylediği şecâat ve besâlet cidden bir misâl-i şân-ı nâmûs olacaktır.

3- Zâbitân ve askerın karışımızdaki düşmanı bire kadar denize atabileceğine kanâat-i tâmmem vardır. Ancak askerın biraz dinlenmesi için bundan sonra siper içinde tahassun eden düşmana siperle ilerilemek ve ancak müsâid ân ve vaz'ıyyetlerde icâb eden noktalara kısa atlamalarla yanaşmak sretini tatbik edeceğim.

Bunun için:

Evvelâ düşmanın her dürlü teşebbssât-ı taarruziyyesini az kuvvet ve shletle def' edecek sûretde yerleşmiş bulunan hatdan tahkîmâtı tezyîd olunacaktır.

Sâniyen her mîntıkada düşman cebhesinde mühim ve şifâhen îzâh ve irâe edilmiş olan noktalara hutt-ı takarrbiyye inşâ' ederek yanaşılacaktır. Buna sol cenâh kuvvetleri hemen bu geceden i'tibâren başlayacaktır. Hutt-ı takarrbiyye ile düşman mevzi'ni ıskat etmek için sarf edeceğimiz zamân düşmanın mühim kuvâ-yi imdâdiyye alarak taarruza geçmesine müsâade edecek kadar olmayacak. Lâzım geldiğinde mîntika kumandanları bu hussda bütün gayretlerini sarf edeceklerdir. Hutt-ı takarrbiyye inşâsında muâvenet etmek üzere 19'uncu Fırka İstihkâm Bölüğü sol cenâh mîntikasına ve İkinci Bölüğü nısfı merkezde ve nısf-ı dîgeri sağ cenâh mîntikasına tahsîs edilmiştir.

4- Maa-hazâ her mîntika ve hattâ büyük küçük her cebhe kumandanı karşısında bulunan düşman siperlerine atılıb orada yerleşmek için zuhûr eden birçok fırsatları kat'iyyen kaçırmayacaktır.

5- Karışımızdaki düşmanı tamâmen mahv etmekden ibâret olan vazîfemizi îfâ için mâlik olduğumuz kuvvetlerden mâ-adâ kuvvet talep etmeye Kirte mîntikasında ve vatanın dîger huddlarında cereyân eden muhârebeleri hâtırlamamaktan ileri gelebilir. Benimle berâber burada harb eden bil-cümle askerler kat'iyyen bilmelidir ki uhdemize tevdi' edilen vazîfe-i nâmûs ve vatani tamâmen îfâ etmek için bir adım geri gitmek yoktur. Bu sırada hâb ve istirâhat aramanın ve bu istirâhatten yalnız bizim değil bütün milletimizin ebediyyen mahrûm kalmasına sebebiyyet verebileceğini cümlenize hâtırlatırım. Bil-cümle arkadaşlarımla benimle hem-fikr olduklarına, düşmanı tamâmen denize dkmedikce yorgunluk âsârı göstermeyeceklerine şübhe yoktur.

19. Fırka Kumandanı
Kaim-makam
Mustafa Kemâl

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'IN
BİRLİKLERİNE YAYIMLADIĞI 03 MAYIS 1915 TARİHLİ TÜMEN EMRİ

3 Mayıs 1915

Saat 19.06

“Tümen Emri”

1. 10 günden beri yaptığımız muharebelerle düşman ancak kendi donanmasının korumasında, sahilde ve dar bir mevkiye taarruz etmeye mecbur edilmiştir.

2. Bütün muharebelerde gerek subayların ve gerekse erlerin gösterdiği yiğitlik ve yararlılık, cidden şanlı bir namus rneği olacaktır.

3. Subaylar ve askerlerin karşımızdaki düşmanı (saat) bire kadar denize atabileceğine inancım tamdır. Ancak askerin biraz dinlenmesi için bundan sonra siper içinde sığınan düşmana, siperle ilerlemek ve ancak uygun an ve durumlarda gereken noktalara kısa atlamalarla yanaşmak tarzını uygulayacağım.

Bunun için;

İlk olarak, düşmanın her türlü taarruz girişimini az kuvvetle ve kolaylıkla defedecek şekilde yerleşmiş olan hatların tahkimatı artırılacaktır.

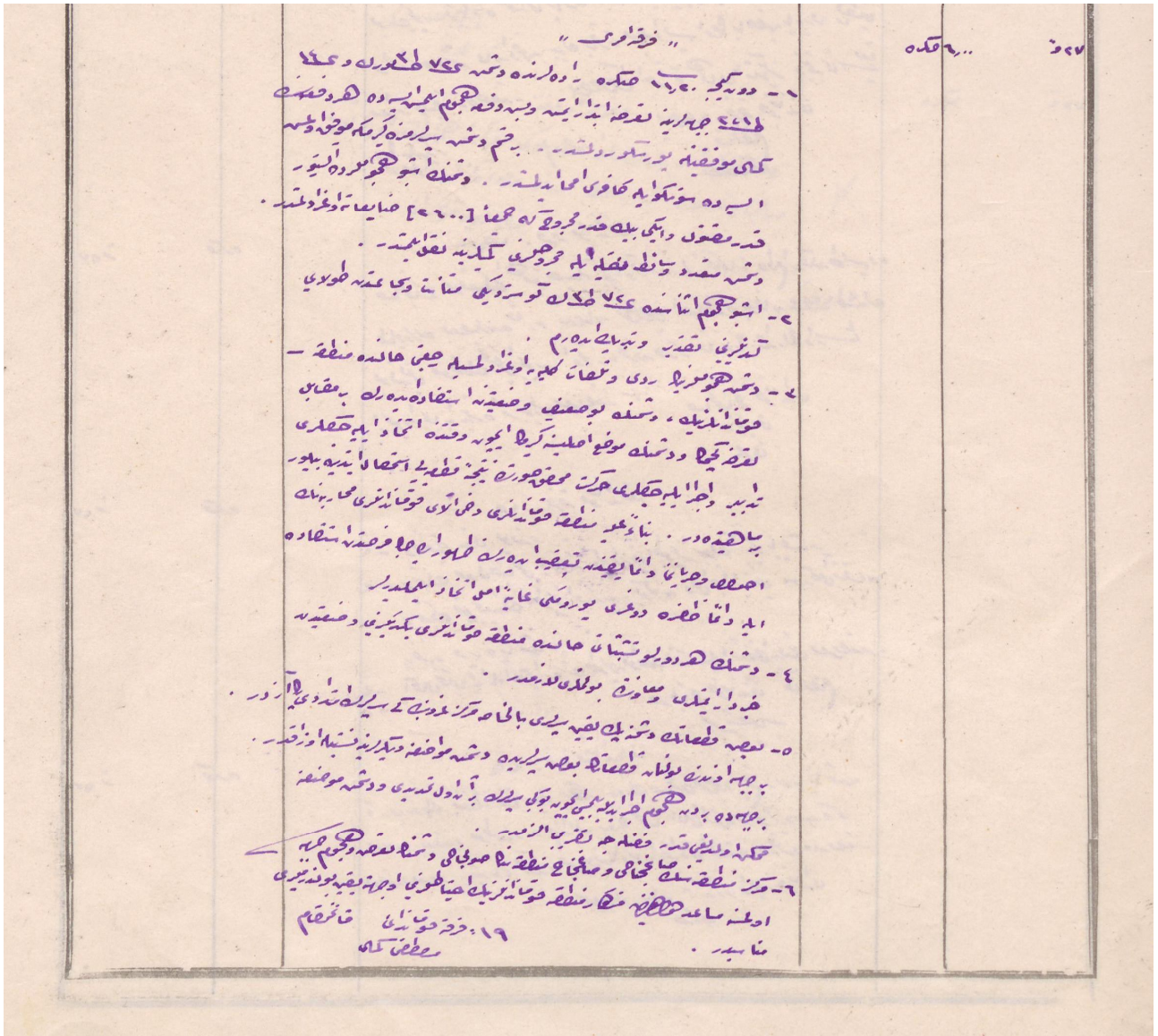
İkinci olarak, her bölgede düşman cephesinde önemli ve sözlü olarak açıklanmış ve gösterilmiş olan noktalara, yaklaşma hatları inşa edilerek yanaşılacaktır. Buna, sol kanat kuvvetleri hemen bu geceden itibaren başlayacaktır. Yaklaşma hatları ile düşman mevziini düşürmek için harcayacağımız zaman, düşmanın önemli yardım kuvvetleri olarak taarruza geçmesine müsaade edecek kadar olmayacaktır. Gerektiğinde bölge komutanları bu konuda bütün gayretlerini sarf edeceklerdir. Yaklaşma hatları yapımına yardım etmek üzere 19'uncu Tümen İstihkām Bölüğü, sol kanat bölgesine ve 2'nci Blğn yarısı merkeze ve diğer yarısı sağ kanat bölgesine ayrılmıştır.

4. Bununla birlikte her bölge ve hatta büyük, küçük her cephe komutanı, karşısında bulunan düşman siperlerine atılıp oraya yerleşmek için ortaya çıkan birçok fırsatı kesinlikle kaçırmayacaktır.

5. Karşımızdaki düşmanı tamamen yok etmekten ibaret olan görevimizi yerine getirmek için sahip olduğumuz kuvvetlerden başka kuvvet istemek, Kirte bölgesinde ve vatanın diğer sınırlarında meydana gelen muharebeleri hatırlamamaktan ileri gelebilir. Benimle beraber burada savaşan tüm askerler kesinlikle bilmelidir ki, sorumluluğumuza bırakılan vatan ve namus görevini tamamen yerine getirmek için bir adım bile geri gitmek yoktur. Bu sırada uyku ve istirahat aramanın ve bu istihattan yalnız bizim değil bütün milletimizin ebediyen mahrum kalmasına sebebiyet verebileceğini hepinize hatırlatırım. Bütün arkadaşlarımla benimle aynı düşüncede olduklarına, düşmanı tamamen denize dkmedike yorgunluk belirtisi gstermeyeceklerine şüphe yoktur.

19'uncu Tümen Komutanı
Yarbay
Mustafa Kemal

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'İN
10 MAYIS 1915 TARİHİNDE BİRLİKLERİNE YAYIMLADIĞI "TÜMEN EMRİ"

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'IN
10 MAYIS 1915 TARİHİNDE BİRLİKLERİNE YAYIMLADIĞI "TÜMEN EMRİ"

27 minh 6,00 sonra

"Fırka Emri"

1- Dün gece sâat 11,20 sonra rddelerinde düşman 72. ly 3. Taburun ve 14. ly 1. ve 2. Tabur cebhelerine taarruza ibtidr etmiş ve beş def'a hcm eylemiş ise de her def'asında kemâl-i muvaffakiyyetle pskrdlmşdr. Bir ksm düşman siperlerimize girmeğe muvaffak olmuş ise de süngü ile kffesi imhâ edilmişdir. Düşmanın işbu hcmlarda altı yüz kadar maktl ve iki bin kadar mecrûh ki cem'an [2600] zyita uğradılmışdır. Düşman müteaddid vesâit-i nakliyye ile mecrhlarını gemilerine nakl eylemişdir.

2- İşbu hcm esnsında 72. ly 3. Taburun gösterdiği metnet ve şecatden dolayı kendilerini takdîr ve tebrîk ederim.

3- Düşman hcmlarının reddi ve telefât-ı külliyyeye uğradılmasıyla ric'ati hâlinde mntıka kumandanlarının, düşmanın bu za'yıf vaz'iyyetinden istifâde ederek bir mukabil taarruza geçmek ve düşmanın mevzi'-i asliyyesine girmek için vaktinde ittihaz eyleyecekleri tedâbîr ve icrâ' eyleyecekleri hareket muhakkak sûretde netice-i kat'iyyeyi istihsâl etdirebilir bir mhiyyetdedir. Binâen aleyh mntıka kumandanları dahi âlây kumandanları muhbertn ahvâl ve cerynnı dim yakından ta'kb ederek zuhûr edecek frsatdan istifâde ile dim zafere doğru yürümeği gye-i emel ittihaz eylemelidirler.

4- Düşmanın her dürlü teşebbst hâlinde mntıka kumandanları yek-digerini vaz'iyyetden haber-dr etmeleri ve muavenetde bulunmaları lâzımdır.

5- Ba'zı ktatn düşmana pek yakn siperleri bil-hâssa Merkez Grubu'ndaki siperlerin imtidd pek azdır. Bir cebhe üzerinde bulunan ktatn ba'zı siperleri de düşman mevâzî'na diğerlerine nisbetle uzakdır. Bir cephede birden hcm icrâ' edilebilmesi için bu gibi siperlerin bir n evvel temddi ve düşman mevzi'ne mümkün olduğu kadar fazlaca takarrb elzemdir.

6- Merkez mntıkasının sağ cenh ve sağ cenâh mntıkasının sol cenh düşmanın taarruz ve hcm cephesi olmasına müsâid olduğundan mezkûr mntıka kumandanlarının ihtiyaçlarını o cihete yakn bulundurmaları mnsibdir.

19. Fırka Kumandanı
Kaim-makam
Mustafa Kemâl

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'İN
10 MAYIS 1915 TARİHİNDE BİRLİKLERİNE YAYIMLADIĞI "TÜMEN EMRİ"

10 Mayıs 1915

Saat 18.00

"Tümen Emri"

1. Düşman dün gece saat 23.20 sularında, 72'nci Alay 3'üncü Tabur ve 14'üncü Alay 1'inci ve 2'nci Tabur cephelerine taarruza hızla başlamış ve beş defa hücum etmişse de her defasında başarıyla püskürtülmüştür. Bir kısım düşman siperlerimize girmekte başarılı olmuşsa da tümü süngü ile imha edilmiştir. Düşman bu hücumlarda 600 kadar ölü ve 2.000 kadar da yaralı olmak üzere toplam 2.600 kişi kayba uğratılmıştır. Düşman birçok nakliye vasıtası ile yaralılarını gemilerine nakletmiştir.

2. Bu hücum sırasında 72'nci Alay 3'üncü Taburun gösterdiği dayanıklılık ve yiğitlikten dolayı kendilerini takdir ve tebrik ederim.

3. Düşman hücumlarının durdurulması ve büyük kayıplara uğratılmasıyla geri çekilmesi hâlinde bölge komutanlarının, düşmanın bu zayıf durumundan yararlanarak bir karşı taarruza geçmek ve düşmanın asıl mevziisine girmek için zamanında alacakları tedbirler ve yapacakları hareket, muhakkak şekilde kesin sonucu kazandırabilir bir niteliktedir. Bundan dolayı bölge komutanları ve alay komutanları da haberleşmenin durumunu ve işleyişini daima yakından takip ederek ortaya çıkacak fırsattan faydalananarak, zafere doğru yürümeyi amaç saymalıdırlar.

4. Bölge komutanlarının, düşmanın her türlü girişimi hâlinde birbirlerini durumdan haberdar etmeleri ve yardımda bulunmaları gerekir.

5. Bazı birliklerin siperleri, özellikle Merkez Grubundakiler, düşman siperlerine çok yakındır. Bir cephe üzerinde bulunan birliklerin bazı siperleri de diğerlerine oranla düşman mevzilerine uzaktır. Bir cephede, birden hücum yapılabilmesi için bu gibi siperlerin bir an önce uzatılması ve düşman mevziine mümkün olduğu kadar fazlaca yaklaşması gerekir.

6. Merkez bölgesinin sağ kanadı ve sağ kanat bölgesinin sol kanadı, düşmanın taarruz ve hücum cephesi olmasına elverişli olduğundan, söz konusu bölge komutanlarının ihtiyatlarını o tarafa yakın bulundurmaları uygundur.

19'uncu Tümen Komutanı
Yarbay
Mustafa Kemal

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'İN
KUZEY GRUBU KOMUTANLIĞINA GÖNDERDİĞİ 11 MAYIS 1915 TARİHLİ RAPOR

[illegible][illegible]

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'İN
KUZEY GRUBU KOMUTANLIĞINA GÖNDERDİĞİ 11 MAYIS 1915 TARİHLİ RAPOR

[illegible][illegible]

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'İN
KUZEY GRUBU KOMUTANLIĞINA GÖNDERDİĞİ 11 MAYIS 1915 TARİHLİ RAPOR

28 minh

Şimâl Grubu Kumandanlığına

1- Rütbesi mîr-alây olduğundan dolayı Maydos Mıntıkası Kumandanlığına ta'yîn buyurulan Dokuzuncu Fırka Kumandanı Sâmi Bey'in 12 Nisân 331 sâat 6,30 evvelde ve sâat 12,15 sonrada gönderdiği iki kıt'a emr sûreti merbûtdur. [12-2-31 harb cerîdesinde bu raporlar yazılıdır] Bu emirlerin geldiği zaman ise düşmanın Dokuzuncu ve Onuncu ve Onbirinci Livâlarının Arıburnu'nda tamamen karaya çıkmış ve Kocaçimen Dağı'nın Kocadere'ye nâzır mâilesiyle şimâlen en mürtefi' noktasına yaklaşmış bulunduğu bil'âhire taayyün eylemiştir. Sâat 7,30 evvelde yazılı benim düşman sol cenâhına muvâsalatımda aldığım sûreti melfûf keşf kolu raporu dahi bu husûsu te'yîd etmektedir. Sâmi Bey'in tavsiyesi vechile hatâsı irtikâb olunmayarak bütün fırkayı Arıburnu istikametinde harekete ihzâr ve bir âlây ve bir cebel bataryasıyla bi-z-zât Arıburnu'na çıkan düşmanın sol cenâhı aleyhine hareket olunarak düşmanın fâikiyyetine bakılmaksızın üzerine taarruz edilmiş olduğu ma'rûzdur.

2- Arıburnu'na ihrâc edilen düşman kuvvetlerine 12/2/31 de taarruz ve zâyîât-ı külliyye ile fâik düşmanı ric'ate mecbûr eden 19'uncu Fırka bil'âhire ilhâk edilen kıtaât ile icrâ' eylediği 14 ve 19 Nisân 331 de gündüz ve gece umûmî taarruz ve hücumlarıyla düşmanı ciddî bir sûrette sarsarak maksadını tamâmen akim bırakmış ve sâhilden a'zamî sekiz yüz metre mesâfede bulunan bî-gâne bir hatt-ı bâlâyâ sıkıştırmıştır. Bundan mâ-adâ düşmanın 19 ve 21 Nisân 331 de sağ cenâhımıza karşı icrâ' eylediği taarruz ve 26/27 gecesi taze kuvvetlerle sağ cenâh ve merkezimizin arasına tevcîh eylediği beş def'aki hücumları telefât-ı külliyye ile def' edilmiştir.

3- Düşmanın el-yevm beş livâ olduğu anlaşılan karşıımızdaki kuvveti mütemâdiyen tahkîmât ile takviye eylediği mevzi'nin tab'an müdâfaaya olan kıymet-i fevk-al-âdesinden istifâde ederek bu dâr mıntıkada cenâhları donanmasına müstenid olarak muhâfaza-i mevki' etmektedir.

4- Kuvâ-yi sâire ile de takviye edilmiş olan 19. Fırka karşıısındaki düşmanı tamamen tard etmekden ibâret olan vazîfesine devâm etmekte ve her gün bir sûretle ahvâline göre tedâbîr ittihâzıyla ve en ziyâde geceleri kısm kısm taarruzlarla düşmanın mevzi'ne dâhil olmasına çalışmaktadır.

5- Kıtaâtımızın işgal eylemekde bulundukları mevzi'lerin düşman mevzi'ne en yakın aksâmı on metre ve en uzak aksâmı üç yüz metredir. Bu mesâfe hücum mesâfesidir. Fakat düşmanın âteşlerinin pek müessir olması şimdiye kadar icrâ' eyledikleri taarruz ve hücumlarda verdikleri zâyîâtla bil-hâssa en kıymetli ve cesûr zâbitândan mahrûm kalmakla ilerlemek husûsunun imkânsızlığı fikrine saplanmış olan askerimizin düşmanla aramızda bulunan bu ufak mesâfeyi kat' ile düşman mevzi'ne dâhil olması tehhür etmektedir. Buna binâen düşman siperlerine karşı siper yaparak mestûren ve tadrîcen ilerlemek ve aynı zamanda geçecek zaman zarfında büyük fedâkârlıkla [takrîben 20000 zâyîât] kazanılabilen mevki'mizi düşmanın her dürlü mukabil hareketlerine karşı elde bulundurmak tedbîrlerine tevessül edilmiştir.

6- Zamân ziyâ'nı mûcib olan bu ahvâl-ı hareket düşmanın kuvâ-yi imdâdiyye celb etmesine müsâid olduğundan hareketin tesrî'i ârzû olunmakda ise de taarruz ve hücumu ihzâr etmek için topcumuzun düşman siperlerini tahrîb edecek kuvvet ve iktidârı hâiz bulunmaması düşmana adeden tefevvuk bulunmayışımız buna mâni' olmaktadır. Çünkü pek ziyâde kuvvetle tahkîm edilmiş olan düşman siperleri tahrîb edilmediği hâlde el-yevm elimizde bulunan topcumuzun âteşleriyle hiçbir te'sîr görmeyen ve siper arkasında mazgallarda mahfûz duran düşman piyâdesinin ve mitralyözlerinin âteş iktidârını kesr ve imhâ etmek ve hücumu te'mîn etmek imkânı yokdur ve bu imkân bulunmadıkça piyâdemizin tekerrür edecek ve herhâlde emr etdiğim takdîrde yapacaklarına mutmain olduğum hücumları emînim netîce veremez. Binâen aleyh iki kilometrelik bir cebhe dâhilinde kesîf bir sûrette perîşân ve kuvveti hiçbir vakit beş livâdan dûn bırakılmayan düşmanın mevzi'-i müstahkemi mütemâdî fedâkârlıklarla yorulmuş olan onsekiz bin tüfenkle zabt etmek için kat'î bir taarruz ve hücumu girişmek iktiyâs bir hareket olarak kabûl edilemez.

7- Herhâlde düşmanı mağlûb ve tard etmek için Arıburnu kuvvetlerine evvelâ müstahkem mevâzî'ı tahrîb edecek ağır topcu isti'mâl etmek sâniyen iyi yetiştirilmiş cesâret ve ma'neviyyâtı yüksek olan efrâddan mürekkeb bir fırkalık bir kuvvet daha tahsîs etmek lâzımdır. Bu iki kuvvet ber-vech-i âtî isti'mâl edilerek muvaffakiyyet te'mîn edilebiliyor.

a- Ağır topcu ile düşmanın cebhe ve sağ cenâh mevzî'lerini döverek tahrîbât yapmak.

b- Bundan sonra taarruz umûm cebhede ve fakat en yeni kuvveti düşmanın Kanlısirt ve şimâlindeki bir kısım cebhesine tevcîh etmek.

8- Düşmanın maksad-ı asliyesi olan boğaz istihkâmâtını ıskat harekâtına Arıburnu ve civârında karaya çıkardığı ve çıkarması muhtemel bulunan kuvvetlerle teşebbüs etmesi Seddülbahr'e çıkmış olan kuvvetleriyle teşebbüs etmesinden dahâ mümkün ve muhtemeldir. Çünkü Seddülbahr mıntıkasından bizim düşmana taarruzumuz müşkil olduğu gibi düşmanın harekâtı sırf cebhe taarruzuna münhasır kalacağından müşkildir. Fakat Arıburnu ve civârında muvaffak olacak bir düşman kuvveti her dürlü mânevra icrâsına müsâid vaz'iyette bulunacak ve Kilya Akbaş Limanlarını tamamen gayr-i kabil-i istifâde bir hâle koyacak ve Gelibolu istikametini sedd edecek Kirte civârındaki kuvvetlerimizin de arkasına düşecek ve doğrudan doğruya Kilidülbahr'e yürüyecektir. Binâen aleyh Kirte mıntıkasında mevcûd kuvvetlerimiz düşmanın o cihetden vuku' bulacak harekât-ı taarruziyyesini men' edebilir i'tizâdındayım. Lâkin Arıburnu ve civârında vaz'iyet böyle değildir. Düşman burada Arıburnu kuvvetlerimizin cenâhları açığında çıkaracağı yeni kuvvetlerle müessir teşebbüsâtına devâm edebilir. Bunun için düşmanın kuvâ-yi imdâdiyye vürûduna intizâr maksadıyla işgal eylediği mevâzî'da sebât eylediği kabûl – ediliyorsa – ki bence bu ciheti kabûl etmek muvafık-ı akl ve hikmet ve mutâbık-ı selâmet ve memleketdir. Bizim dahi el-yevm düşman kuvâsıyla ancak tevâzün edebilen kuvvetlerimizle iktifâ etmemiz kat'iyen gaflet olur.

9- Arıburnu kuvvetlerimizin el-yevm kazandığı mevâzî'dan bir hatve geriye çekilmesi câiz değildir. Çünkü bugünkü vaz'iyetimizle düşmanın gemi toplarını piyâdemize karşı isti'mâlden ıskat etmiş ve karaya bataryalarını çıkarıp yerleştirmesine meydân bırakılmamış ve çıkarabilmiş olduğu bir iki bataryası mevzî'den mahrûm edilmiş bulunuyor. Hâl-bu-ki vâsıl-ı sımâhim olan ba'zı mütâlaâta göre kuvvetlerimizi biraz geriye çekmek prensibi kabûl ediliyorsa düşman Kanlısirt ve bunun şimâlinde muhtedd sırtlarda piyâde ve henüz gemiden çıkaramadığı bataryalarıyla pek serbest bir sûrette yerleşerek nisbeten vâsi' bir meydân-ı harekete mâlik bulunmuş olacak ve buna mukabil benim işgal edeceğim bil-hâssa cebhede mahkûm olan arâziyi bataryalarıyla ve Kabatepe istikametinden ve Cesaret Tepesi cihetinden gemi toplarıyla zedeleyecek herhâlde bizi nâ-müsâid bir hâl ve vaz'iyet içerisinde bırakacaktır. Bundan başka böyle bir vaz'iyet aldıktan sonra bizim düşmana taarruzumuz şimdiye kadar sarf ve isti'mâl ettiğimiz kuvvetlerin iki misli kadar kuvvete ve ondan daha çok fedâkârlığa arz-ı ihtiyâc edecektir.

Hülâsa-i netîce:

1- Arıburnu'ndaki düşmanı bir an evvel denize dökmek lâzımdır. Bunun için:

2- Arıburnu kuvvetlerini ağır topcu ile ve bir fırka taze kuvvetle takviye etmek îcâb eder.

3- Boğazın emniyetle muhâfazasından mutmain olmak için düşmanın celb edebileceği tahmîn edilen kuvâ-yi imdâdiyyesine mukabil Maydos mıntıkasında kuvvetli ordu ve ihtiyât-ı umûmîsi bulundurmak elzemdir.

Ma'rûzâtım vechile hareket olunmadığı takdîrde muvaffakiyyet için tecelliyât-ı âtiyeye muallâk kalır.

1- Yakın mesâfeden geceli gündüzlü münferiden ba'zı kısımlarla vuku' bulan hücûmlardan biri muvaffak olarak düşman hatt-ı harbinde büyük karışıklık ve firâr vuku'a getirilib bundan hey'et-i umûmiyyece istifâde olunarak düşman üzerine atılmak.

2- Düşman kumandanı askerinin kuvve-i ma'neviyyesinin kırılmasından ürkerek kendiliğinden çekilmeğe karar vermesi.

Arıburnu Kuvvetleri Kumandanı ve
19. Fırka Kumandanı
Mustafa Kemâl

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'IN
KUZEY GRUBU KOMUTANLIğINA GöNDERDİğİ 11 MAYIS 1915 TARİHLİ RAPOR

11 Mayıs 1915

Kuzey Grubu Komutanlığına

1. Albay rütbesinde olmasından dolayı Maydos Bölge Komutanlığına tayin edilen 9'uncu Tümen Komutanı Sami Bey'in 25 Nisan 1915 saat 06.30 ve saat 12.15'te gönderdiği iki adet emir sureti ilişiktir (25 Nisan 1915 tarihli harp ceridesinde bu raporlar yazılıdır). Bu emirlerin geldiği zaman ise düşmanın 9'uncu, 10'uncu ve 11'inci Tugaylarının Arıburnu'nda tamamen karaya çıktığı ve Kocaçimen Dağı'nın Kocadere'ye bakan yamacıyla kuzeydeki en yüksek noktasına yaklaşmış olduğu daha sonra ortaya çıkmıştır. Saat 07.30'da yazılıp benim düşman sol kanadına vardığımda aldığım sureti ekli keşif kolu raporu da bu hususu doğrulamaktadır. Sami Bey'in tavsiyesi sebebiyle -hatasına bakılmayarak- bütün tümeni Arıburnu istikametinde harekete hazırlayarak, bir alay ve bir dağ bataryasıyla bizzat Arıburnu'na çıkan düşmanın sol kanadı aleyhine hareket olunarak düşmanın üstünlüğüne bakılmaksızın üzerine taarruz edilmiş olduğu arz olunur.

2. Arıburnu'na çıkarılan düşman kuvvetlerine 25 Nisan 1915'te taarruz edilmiş ve büyük kayıp verdirilmiştir. Üstün düşmanı geri çekilmeye mecbur eden 19'uncu Tümen, daha sonra katılan birliklerle yaptığı 27 Nisan ve 2 Mayıs 1915'teki gündüz ve gece genel taarruz ve hücumlarıyla düşmanı ciddi bir şekilde sarsarak amacını tamamen sonuşsuz bırakmış ve sahilden en çok 800 metre uzaklıkta bulunan alakasız bir hatta sıkıştırmıştır. Bundan başka düşmanın 2 Mayıs ve 4 Mayıs 1915'te sağ kanadımıza karşı yaptığı taarruz ve 9/10 Mayıs gecesi taze kuvvetlerle sağ kanat ve merkezimizin arasına beş defa yönelttiği hücumları büyük kayıplar verdirilerek pşkrtlmştr.

3. Düşmanın hâlâ beş tugay olduğu anlaşılan karşımızdaki kuvveti, sürekli olarak tahkimatla takviye ettiği mevziini doğal savunmayla olan olağanüstü değerinden yararlanarak, bu dar bölgede kanatlarını donanmasına dayayarak yerini korumaktadır.

4. Diğer kuvvetlerle de takviye edilmiş olan 19'uncu Tümen, karşısındaki düşmanı tamamen kovmaktan ibaret olan görevine devam etmekte ve her gün bir şekilde durumuna göre tedbirler alarak ve en fazla geceleri kısım kısım taarruzlarla düşman mevziine girmeye şalışmaktadır.

5. Birliklerimizin ele geşirdikleri mevzilerin düşman mevziine en yakın kısımları 10 metre ve en uzak kısımları ise 300 metredir. Bu mesafe hücum mesafesidir. Fakat düşman ateşinin çok etkili olması, şimdiye kadar yaptıkları taarruz ve hücumlarda verdikleri kayıplarla ve özellikle en değerli ve cesur subaylardan yoksun kalarak ilerlemenin imkânsızlığı düşüncesine saplanmış olan askerimizin, düşmanla aramızda bulunan bu ufak mesafeyi kapatarak düşman mevziine girmesi gecikmektedir. Bundan dolayı düşman siperlerine karşı siper yaparak gizlice ve yavaş yavaş ilerlemek ve aynı sürede geçecek zaman içinde büyük fedakrlıkla (yaklaşık 20.000 kayıp) kazanılabilen mevkiimizi, düşmanın her türlü hareketlerine karşı elde bulundurmak tedbirlerine girişilmiştir.

6. Zaman kaybına sebep olan bu durum, düşmanın yardım kuvvetleri getirmesine uygun olduğundan, hareketin hızlandırılması istenilmekte ise de taarruz ve hücumu hazırlamak için topçumuzun düşman siperlerini tahrip edecek kuvvet ve iktidara sahip bulunmaması ve düşmana sayıca üstün bulunmayışımız buna engel olmaktadır. Çünkü çok fazla kuvvetle tahkim edilmiş olan düşman siperleri tahrip edilmediği hâlde, elimizde bulunan topçumuzun ateşlerinden hâlâ hiç etkilenmeyen ve siper arkasında mazgallarda saklanan düşman piyadesinin ve mitralyzlerinin ateş gücünün kırılması, imha edilmesi ve hcumun temin edilmesi imkânı yoktur. Bu imkân bulunmadıkça piyademizin tekrarlanacak ve her durumda emrettiğim takdirde yapacaklarına inandığım hücumları, eminim sonuç veremez. Bundan dolayı iki kilometrelik bir cephe dâhilinde yoğun bir şekilde perişan ve kuvveti hiçbir zaman beş tugaydan aşağı bırakılmayan düşmanın müstahkem mevzii, sürekli fedakrlıklarla yorulmuş olan 18.000 kişilik kuvvetle zapt etmek için kesin bir taarruza ve hücuma girişmek kıyaslanabilir bir hareket olarak kabul edilemez.

7. Her durumda düşmanı mağlup etmek ve püskürtmek için Arıburnu kuvvetlerine ilk olarak tahkim edilmiş mevzileri tahrip edecek ağır topçu kullanırmak, ikinci olarak iyi yetiştirilmiş, cesareti ve morali yüksek olan erlerden oluşan bir tümenlik kuvvet daha ayırmak gerekir. Bu iki kuvvet aşağıdaki gibi kullanılarak başarı sağlanabilir:

a. Ağır topçu ile düşmanın cephe ve sağ kanat mevzilerini döverek tahribat yapmak,

b. Bundan sonra taarruzu bütün cephede; fakat en yeni kuvveti düşmanın Kanlısirt ve kuzeyindeki bir kısım cephesine yöneltmek.

8. Düşmanın asıl amacı olan Boğaz istihkâmlarını düşürme harekâtına, Arıburnu ve çevresinde karaya çıkardığı ve çıkarması muhtemel olan kuvvetlerle girişmesi, Seddülbahir'e çıkmış olan kuvvetleriyle girişmesinden daha mümkün ve muhtemeldir. Çünkü Seddülbahir bölgesinden bizim düşmana taarruzumuz zor olduğu gibi, düşmanın harekâtı da sırf cephe taarruzuna yönelik kalacağından zordur. Fakat Arıburnu ve çevresinde başarılı olacak bir düşman kuvveti, her türlü manevrayı yapmaya uygun durumda bulunacaktır. Kilye, Akbaş Limanlarını tamamen yararlanılamayacak bir duruma sokacak ve Gelibolu istikametini kapatacak, Kirte çevresindeki kuvvetlerimizin de arkasına düşerek, doğrudan doğruya Kilitbahir'e yürüyecektir. Bundan dolayı Kirte bölgesindeki mevcut kuvvetlerimiz düşmanın o taraftan yapacağı taarruz harekâtını engelleyebilir inancındayım. Fakat Arıburnu ve çevresinde durum böyle değildir. Düşman burada Arıburnu kuvvetlerimizin kanatları açığında çıkaracağı yeni kuvvetlerle etkili girişimlerine devam edebilir. Bunun için düşmanın yardım kuvvetlerinin gelişini beklemek amacıyla işgal ettiği mevzilerde direneceği kabul edilirse ki, bence bu yönü kabul etmek de akla, mantığa ve ülkenin selametine uygundur. Bizim dahi hâlâ düşman kuvvetleriyle ancak denk olabilen kuvvetlerimizle yetinmemiz kesinlikle gaflet olur.

9. Arıburnu kuvvetlerimizin hâlen kazandığı mevzilerden bir adım geriye çekilmesi doğru değildir. Çünkü bugünkü durumumuzla düşmanın gemi toplarını piyademeze karşı kullanması engellenmiş, bataryalarını karaya çıkarıp yerleştirmesine meydan verilmemiş ve çıkarabilmiş olduğu bir iki bataryası da mevziiden yoksun bırakılmıştır. Hâlbuki bana ulaşan duyumlarımdaki görüşlere göre, kuvvetlerimizi biraz geriye çekmek prensibi kabul edilirse, düşman Kanlısirt ve bunun kuzeyindeki keskin sırtlarda piyade ve henüz gemiden çıkaramadığı bataryalarıyla çok serbest bir şekilde yerleşerek oldukça geniş bir hareket sahasına sahip bulunmuş olacak ve buna karşılık benim işgal edeceğim, özellikle cephede mahkûm olan araziye bataryalarıyla ve Kabatepe istikameti ile Cesaret Tepesi tarafından gemi toplarıyla zedeleyerek, her hâlde bizi uygun olmayan bir durum içerisinde bırakacaktır. Bundan başka böyle bir konum aldıktan sonra bizim düşmana taarruzumuz, şimdiye kadar kullandığımız kuvvetlerin iki misli kadar kuvvete ve ondan daha çok fedakârlığa ihtiyaç duyulacaktır.

Sonuç olarak;

1. Arıburnu'ndaki düşmanı bir an önce denize dökmek gerekir. Bunun için:

2. Arıburnu kuvvetlerini ağır topçu ve bir tümen taze kuvvetle takviye etmek gerekir.

3. Boğazın güvenle korunduğundan emin olmak için düşmanın getirebileceği tahmin edilen yardım kuvvetlerine karşılık, mutlaka Maydos bölgesinde kuvvetli bir ordu ve genel ihtiyat bulundurmak gerekir.

Arz ettiğim şekilde hareket edilmediği takdirde başarı için gelecekteki kaderimiz sürüncemede kalır.

1. Yakın mesafeden geceli gündüzlü, ayrı ayrı bazı kısımlarla yapılan hücumlardan birinin başarılı olması durumunda, düşman savaş hattında büyük karışıklık ve firar meydana getirilerek, bundan hep birlikte yararlanarak düşman üzerine atılmak.

2. Düşman komutanının, askerinin moralinin bozulmasından ürkerek kendiliğinden çekilmeye karar vermesi.

Arıburnu Kuvvetleri Komutanı ve
19'uncu Tümen Komutanı
Mustafa Kemal

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'IN
ARIBURNU KUVVETLERİNE YAYIMLADIĞI VEDA YAZISI (17 MAYIS 1915)

Kemalyeri'nden

4 Mayıs 331

sâat

7 sonra

Muhterem Asker Arkadaşlarıma Kumanda Vedâ'mdır

Bugüne kadar kumandası uhde-i nâ-çîzânemde bulunan Arıburnu kuvvetlerinin daha büyük sevk-l-ceyş cüz-i tmmlarıyla kesb-i cesâmet eden bugünkü vaz'ıyyeti, çnc Kolordu ve Şimâl Grubu Kumandanı muhterem Paşa Hazretlerinin bi-z-zât emr ve kumandayı der-uhde buyurmalarını istilzâm eylemiştir. 12 Nisan 331'den bu güne kadar geçen yirmi üç gün zarfında, makam-ı hilâfet ve saltanatın miftâhı bulunan Çanakkale Boğazı'nı iskat maksadıyla vatanımıza ayak basan düşmanı kumandam altında icrâ eyledikleri mtevâli ve kahramân-âne taarruz ve hcmlarıyla târîh-i Osmanîmizde bir sahîfe-i şân ve nâmûs vcda getiren On Dokuzuncu Fırkamdan mâ-adâ 27, 64, 33, 125'inci ve Beşinci Fırkanın 13, 14, 15'inci Piyade ve 5, 7, 9'uncu Topcu Âlâylarının muhtelif svâri, istihkâm blkleriyle sâir kıtaâtının ümerâ, zâbitân ve efrâdına bu dakîkada kumanda vedâ' eder iken takdîrât-ı vâfire etmek beyânını vecîbeden add eylerim.

23 gün sevk ve idâre eylemek bahtiyârlığıyla mbâhî bulunduğum siz âhenin kütlenin savlet-i Hudâ-pesendânesi sâyesindedir ki; düşmanın yirmi bini mütecâviz kuvveti Arıburnu'nda mahv edildi. Bakıyyet-s-syfu sâhilden ancak birkaç yüz metre mesâfede donanmasının himâyesine ilticâ etdirildi. Bir hatve ileri atmak isteyenleri snglerimizden geçirildi. Hâsir ve hâbîde bir hâle konuldu. Sizi tebrîk ederim. Bütün milletin de sizi tebrîk etmekde olduğundan emîn olabilirsiniz.

23 günlük âteşli ve kanlı mesâî-i mşterekemiz hâtırasının samîmi ve nezîh bir hiss ile muhâfaza edileceğinden emînim. Bugünden sonra da 19'uncu Fırkamla sağ cenâhda bulunarak netîce-i zaferin istihsâlinde sizinle ve yeni gelen kuvvetlerimizle omuz omuza düşmanı çîğneyeceğimize dâir olan kanâatimi size beyân etmekle mes'dum.

Allah-ı azîm-ş-şân tevîkat-ı samedâniyyesine bizi mazhar buyursun.

On Dokuzuncu Fırka Kumandanı
Kaim-makam
M. Kemâl

19'UNCU TÜMEN KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'İN
ARIBURNU KUVVETLERİNE YAYIMLADIĞI VEDA YAZISI (17 MAYIS 1915)

Kemalyeri'nden

17 Mayıs 1915

saat
19.00

Muhretem Asker Arkadaşlarıma Komuta Vedamdır

Bugüne kadar komuta sorumluluğu bende bulunan Arıburnu kuvvetlerinin daha büyük stratejik bütünlüğüyle önem kazanan bugünkü durumu, 3'üncü Kolordu ve Kuzey Grubu Komutanı Sayın Paşa Hazretlerinin bizzat emir ve komutayı üstlenmesini gerektirmiştir. 25 Nisan 1915'den bugüne kadar geçen 23 gün içinde, hilafet ve saltanat makamının anahtarı olan Çanakale Boğazı'nı düşürmek amacıyla vatanımıza ayak basan düşmanı, komutam altında yaptıkları sürekli ve kahramanca taarruz ve hücumlarıyla Osmanlı tarihimizde şanlı ve namuslu bir sayfa meydana getiren 19'uncu Tmenimden başka 27'nci, 64'üncü, 33'üncü, 125'inci Alaylar ve 5'inci Tmenin 13'üncü, 14'üncü, 15'inci Piyade ve 5'inci, 7'nci, 9'uncu Topçu Alaylarının çeşitli süvari ve istihkâm blkleriyle diğer birliklerin stsubayları, subayları ve erlerine bu dakikada veda ederken, sonsuz takdirlerimi bildirmeyi görev sayarım.

23 gün sevk ve idare etmek mutluluğu kazandığım siz demir kütlenin Allah'a sığınarak yaptığı hücum sayesinde ki, düşmanın 20.000'i aşkın kuvveti Arıburnu'nda mahvedildi. Arta kalanlar da sahilden ancak birkaç yüz metre mesafede donanmasının korumasına sığınabildi. Bir adım ileri atmak isteyenler snglerimizden geçirildi. Etkisiz bir hâle konuldu. Sizi tebrik ederim. Bütün milletin de sizi tebrik etmekte olduğundan emin olabilirsiniz.

23 günlük ateşli ve kanlı ortak çalışmamız hatırasının samimi ve temiz bir duygu ile korunacağından eminim. Bugünden sonra da 19'uncu Tmenimle sağ kanatta bulunarak zafer sonucunun elde edilmesinde sizinle ve yeni gelen kuvvetlerimizle omuz omuza düşmanı iğneyeceğimize dair olan inancımı size bildirmekle mutluyum.

şanı yüce Allah bizi yardımıyla şereflendirsin.

19'uncu Tümen Komutanı
Yarbay
Mustafa Kemal

01 EYLÜL 1915 TARİHLİ GRUP EMRİ

A	6/3267
D	83-A
F	10-1

۱۲. فرضه خواندنی

نویسنده: ...

تاریخ: ...

A	6/3267
D	83-A
F	10-1

۱۲۱۲ ۱۱۲

۱ - قایم شده که در ...

۲ - ...

۳ - ...

۴ - ...

۵ - ...

۶ - ...

۷ - ...

۸ - ...

۹ - ...

۱۰ - ...

۱۱ - ...

۱۲ - ...

۱۳ - ...

۱۴ - ...

۱۵ - ...

۱۶ - ...

۱۷ - ...

۱۸ - ...

۱۹ - ...

۲۰ - ...

۲۱ - ...

۲۲ - ...

۲۳ - ...

۲۴ - ...

۲۵ - ...

۲۶ - ...

۲۷ - ...

۲۸ - ...

۲۹ - ...

۳۰ - ...

۳۱ - ...

۳۲ - ...

۳۳ - ...

۳۴ - ...

۳۵ - ...

۳۶ - ...

۳۷ - ...

۳۸ - ...

۳۹ - ...

۴۰ - ...

۴۱ - ...

۴۲ - ...

۴۳ - ...

۴۴ - ...

۴۵ - ...

۴۶ - ...

۴۷ - ...

۴۸ - ...

۴۹ - ...

۵۰ - ...

۵۱ - ...

۵۲ - ...

۵۳ - ...

۵۴ - ...

۵۵ - ...

۵۶ - ...

۵۷ - ...

۵۸ - ...

۵۹ - ...

۶۰ - ...

۶۱ - ...

۶۲ - ...

۶۳ - ...

۶۴ - ...

۶۵ - ...

۶۶ - ...

۶۷ - ...

۶۸ - ...

۶۹ - ...

۷۰ - ...

۷۱ - ...

۷۲ - ...

۷۳ - ...

۷۴ - ...

۷۵ - ...

۷۶ - ...

۷۷ - ...

۷۸ - ...

۷۹ - ...

۸۰ - ...

۸۱ - ...

۸۲ - ...

۸۳ - ...

۸۴ - ...

۸۵ - ...

۸۶ - ...

۸۷ - ...

۸۸ - ...

۸۹ - ...

۹۰ - ...

۹۱ - ...

۹۲ - ...

۹۳ - ...

۹۴ - ...

۹۵ - ...

۹۶ - ...

۹۷ - ...

۹۸ - ...

۹۹ - ...

۱۰۰ - ...

ANAFARTALAR GRUBU KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'İN YAYIMLADIĞI
01 EYLÜL 1915 TARİHLİ GRUP EMRİ

Anafartalar Grubu Kumandanlığı
Erkân-ı Harbiyesi Şu'be 1
Kısım 1
Numro
2393

Çamlıtekte Karâr-gâhından
19-6-331

12. Fırka Kumandanlığına
Grup Emri

1- Karşımızdaki düşmanı tard etmekden ibâret olan vazîfe ve gayemizin netîce-pezîr muvaffakiyyet olması için düşmana bulunduğu vaz'iyetin ıslâhına kat'iyen meydân ve fırsat vermemek lâzımdır.

2- Bu maksad için şimdiye kadar ma'rûf olan mesâî de bundan sonra daha büyük germiyyet ile devâm edilerek cebhemizi tahkîmât ve istihzârât ile her gün daha emniyyetli bir hâle ifrâğ etmelidir.

3- Düşmanın yakın olması ve ihrâcât ve harekâtı hakkında vakit ve zamanıyla ve sarîh ve muknî' bir derecede ma'lûmât istihsâl olunamaması hasebiyle ânî ve kuvvetli taarruzları zamânı dahi kesdirilemez. Binâen aleyh avcı hatlarımızın kesâfeti hazırlık derecesini ve kıtaâtın tertîbât-ı ta'bîviyyelerini her ân bir muhârebe verilecek mülâhazasına istinâd ettirmek lâzımdır.

4- Kıtaâtın günlerce siperlerde düşmanla yakın bir temâsda bulunmaları yüzünden zuhûru tabîî olan yorgunluk ve ba'zen birkaç gün düşmanın hareketsiz ve âtıl görünmesi askerin intibâh ve teyakkuzuna nakîse verir. Gerek teyakkuz ve gerekse tahkîmât ve istihzârât için verilen sık sık emirlerin ifâsı husûsunun maksad dâhilinde ceryân etmediği vâki' olur. Düşman cebhesinde vuku'a gelen dâimî tebeddülât kendi cebhelerimiz için dahi ba'zı yeni tertîbât ve ta'dîlât îcâb etdirir.

Bu mühimm husûsâtı takdîr etmek ve muktezî icrââtı yaptırmak için vaz'iyeti ve cebheleri dâimâ yakından teftîş etmek lüzûm-ı kat'îsi vardır. Buna binâen tabur ve âlây kumandanlarının her gün muhâfazalarına me'mûr olduğu cebhenin bütün teferruâtını ve karşısındaki düşmanın vaz' ve hâlini bi-z-zât tedkîk etmeleri ve avcı hatlarını gezerek askerin içinde görünmeleri fevk-al-âde lâzım ve mühimdir.

Fırka kumandanları ve erkân-ı harblerinin dahi kıt'a kumandanları asker ile pek yakın bir temâsda bulunmaları ve sık sık avcı hatlarını da dolaşarak askerin içinde görünmeleri ve ta'kîb eylediğimiz nokta-i nazara göre fırka cebhelerini ve karşısındaki düşmanın vaz' ve hâlini bi-z-zât ve bütün teferruâtıyla ta'kîb ve teftîş eylemeleri lâzımdır.

5- Bu husûsâtın bi-hakkın ifâ ve icrâ edildiği hakkında kolordu kumandanlarınca kanâat ve emniyyet-i tâmmе hâsıl olması ve bu bâbdaki netâyic ve icrââtdan bana ma'lûmât verilmesini sûret-i kat'iyyede talep ve ricâ ederim.

Anafartalar Grubu Kumandanı
M. Kemâl

Tevzî' Planı

Aded

4	İkinci Kolordu Kumandanlığı Vekâletine
4	On Beşinci Kolordu Kumandanlığına
1	26'ncı Fırka Kumandanlığına
1	7'nci Fırka Kumandanlığına
1	3'üncü Fırka Kumandanlığına
1	Ece Mintıkası Kumandanlığına
1	Tayfur Mintıkası Kumandanlığına
1	Süvâri 11. Âlây Kumandanlığına

ANAFARTALAR GRUBU KOMUTANI MUSTAFA KEMAL'İN YAYIMLADIĞI
01 EYLÜL 1915 TARİHLİ GRUP EMRİ

Anafartalar Grubu Komutanlığı
Kurmaylığı 1'inci Şube
1'inci Kısım
Numara
2393

Çamlıtekte Karargâhından
1 Eylül 1915

12'nci Tümen Komutanlığına
Grup Emri

1. Karşımızdaki düşmanı püskürtmekten ibaret olan görev ve amacımızın başarıyla sonuçlanması için, düşmana bulunduğu durumu iyileştirmesine kesinlikle meydan ve fırsat vermemek gerekir.

2. Bu amaç için şimdiye kadar bilinen çalışmaya bundan sonra daha büyük hızla devam edilerek, cephemizi tahkim ve yapılacak hazırlıklarla her gün daha güvenilir bir hâle dönüştürmelidir.

3. Düşmanın yakın olması, çıkarması ve harekâtı hakkında, zamanında açık ve ikna edici derecede bilgiler sağlanamaması sebebiyle, ani ve kuvvetli taarruzların zamanı dahi kestirilemez. Bundan dolayı avcı hatlarımızın sıklığı, hazırlık derecesi ve birliklerin konuş düzenlemelerini her an bir muharebe verilecek düşüncesine dayandırmak gerekir.

4. Birliklerin günlerce siperlerde düşmanla yakın temasta bulunmaları yüzünden ortaya çıkması doğal olan yorgunluk ve bazen birkaç gün düşmanın hareketsiz ve etkisiz görünmesi, askerin uyanık bulunmasına zarar verir. Gerek uyanıklık ve gerekse tahkimat ve hazırlıklar için sık sık verilen emirlerin yerine getirilmesi konusunun amaç dâhilinde cereyan etmediği de olur. Düşman cephesinde meydana gelen devamlı değişiklikler kendi cephelerimiz için dahi bazı yeni değişiklikler yapmayı gerektirir.

Bu önemli konuları değerlendirmek ve gerekli uygulamaları yaptırmak için durumu ve cepheleri daima yakından teftiş etmek zorunluluğu vardır. Buna göre tabur ve alay komutanlarının her gün korumakla görevli oldukları cephenin bütün ayrıntısını ve karşılarındaki düşmanın konum ve durumunu bizzat araştırmaları ve avcı hatlarını gezerek askerin içinde görünmeleri olağanüstü gerekli ve önemlidir.

Tümen komutanları ve kurmaylarının dahi birlik komutanları askerle çok yakın temasta bulunmaları ve sık sık avcı hatlarını da dolaşarak askerin içinde görünmeleri ve takip ettiğimiz görüşe göre tümen cephelerini ve karşılarındaki düşmanın konumunu ve durumunu bizzat ve bütün ayrıntısıyla takip ve teftiş etmeleri gerekir.

5. Bu konuların hakkıyla yapılması ve uygulanması hakkında kolordu komutanlarınca tam bir inanç ve güven oluşması ve bu konudaki sonuçlar ve uygulamalardan da bana bilgi verilmesini kesinlikle talep ve rica ederim.

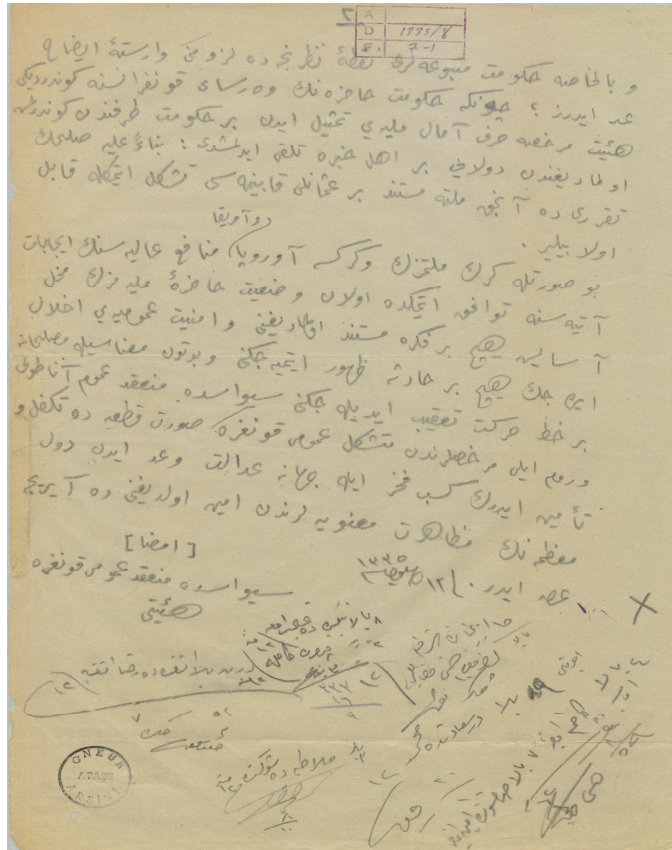
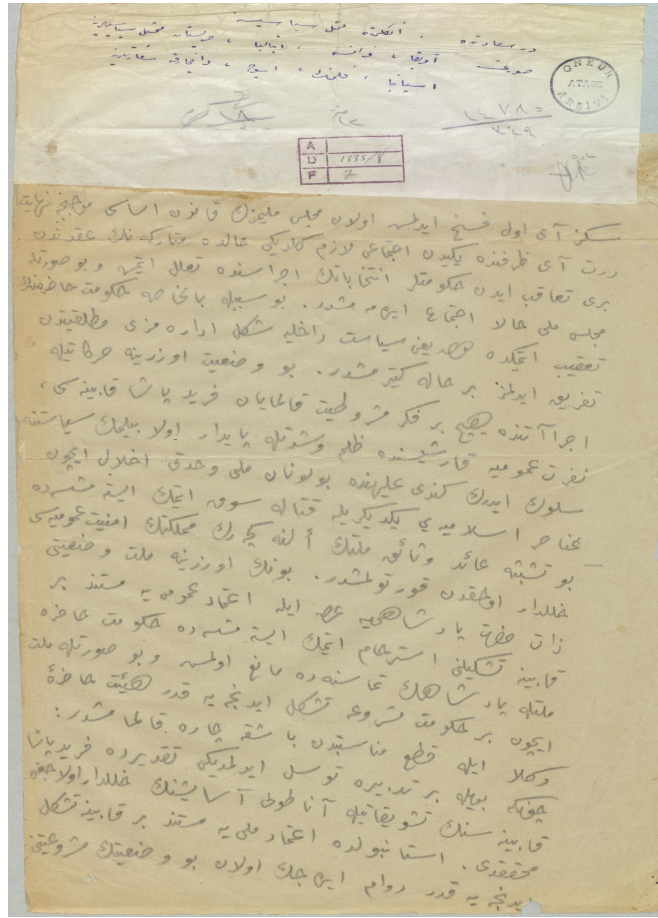
Anafartalar Grubu Komutanı
Mustafa Kemal

Dağıtım Planı

Sayı

4	2'nci Kolordu Komutanlığı Vekâletine
4	15'inci Kolordu Komutanlığına
1	26'nci Tümen Komutanlığına
1	7'nci Tümen Komutanlığına
1	3'üncü Tümen Komutanlığına
1	Ece Bölgesi Komutanlığına
1	Tayfur Bölgesi Komutanlığına
1	11'inci Süvari Alayı Komutanlığına

SİVAS KONGRESİNDEN SONRA MUSTAFA KEMAL'İN İSTANBUL'DA BULUNAN
YABANCI ÜLKE TEMSİLCİLERİNE GÖNDERDİĞİ YAZI (12 EYLÜL 1919)

SİVAS KONGRESİNDEN SONRA MUSTAFA KEMAL'İN İSTANBUL'DA BULUNAN
YABANCI ÜLKE TEMSİLCİLERİNE GÖNDERDİĞİ YAZI (12 EYLÜL 1919)

Der-saâdet'de İngiltere Mümessil-i Siyâsiyyesine
Sûreti Amerika, Fransa, İtalya, Sırbistan Mümessil-i Siyâsiyyelerine
İspanya, Flemenk, İsveç, Danimarka Sefâretlerine

Sekiz ay evvel fesh edilmiş olan Meclis-i Millîmizin Kanûn-ı Esâsi mûcibince nihâyet dört ay zarfında yeniden ictimâ'ı lâzım geldiği hâlde mütârekenin akdinden beri ta'kîb eden hükûmetler intihâbâtın icrâsında taallül etmiş ve bu sûretle Meclis-i Millî hâlâ ictimâ' edememiştir. Bu sebeble bil-hâssa hükûmet-i hâzıranın ta'kîb etmekde olduğu siyâset-i dâhiliyye şekl-i idâremizi mutlakıyyetden tefrîk edilmez bir hâle getirmiştir. Bu vaz'ıyyet üzerine harekâtıyla icrââtında hiçbir fikr-i meşrûtiyyet kalmayan Ferid Paşa Kabinesi, nefret-i umûmiyye karşısında zulm ve şiddetle pâ-y-dâr olabilmek siyasetine sülûk ederek kendi aleyhinde bulunan millî vahdeti ihlâl için anâsır-ı İslâmiyyeyi yek-digeriyle kîtâle sevk etmek istemişse de bu teşebbüse aid vesâik milletin eline geçerek milletin emniyyet-i umûmiyyesi haleldâr olmakdan kurtulmuştur. Bunun üzerine millet vaz'ıyyeti zât-ı hazret-i pâdişahiye arz ile i'timâd-ı umûmiyye müstenid bir kabine teşkîline istihâm etmek istemişse de hükûmet-i hâzıra milletin pâdişâhın temâsına da mâni' olmuş ve bu sûretle millet için bir hükûmet-i meşrûa teşekkül edinceye kadar hey'et-i hazıra-ı vûkelâ ile kat'-ı münâsebetden başka çâre kalmamıştır. Çünkü böyle bir tedâbire tevessül edilmediği takdirde Ferid Paşa Kabinesinin teşvikatıyla Anadolu asâyişinin halel-dâr olacağı muhakkakdı. İstanbul'da itimâd-ı milliyeye müstenid bir kabine teşekkül edinceye kadar devâm edecek olan bu vaz'ıyyetin meşrûtiyyetini ve bil-hâssa hükûmet-i metbûaları nokta-i nazarınca da lüzûmunu vâreste-i izâh add ederiz; çünkü hükûmet-i hâzıranın Versay Kongresine gönderdiği hey'et-i murahhasa sırf âmâl-i milliyeyi temsîl eden bir hükûmet tarafından gönderilmiş olmadığından dolayı bir ehl-i hibre telakki edilmişdi. Binâen aleyh sulhün takrîri de ancak millete müstenid bir Osmanlı kabinesi teşekkül etmekle kabil olabilir.

Bu sûretle gerek milletimizin ve gerekse Avrupa ve Amerika menâfi-i âlîyesinin icâbât-ı âtiyesine tevâfuk etmekde olan vaz'ıyyet-i hazıra-i milliyemizin muhill-i âsâyiş hiçbir fikre müstenid olmadığını ve emniyyet-i umûmiyyeyi ihlâl edecek hiçbir hâdise zuhûr etmeyeceğini ve bütün ma'nâsıyla maslahâta bir hatt-ı hareket ta'kîb edileceğini Sivas'da mün'akid umûm Anadolu ve Rumeli murahhaslarından müteşekkil umûmî kongre sûret-i kat'ıyyede tekeffül ve te'mîn ederek kesb-i fahr ile cihâna adâlet va'd eden düvel-i muazzamanın müzâheret-i ma'neviyyelerinden emîn olduğunu da ayrıca arz eder.

12 Eylül 1335

[İmzâ]

Sivas'da mün'akid Umûmî Kongre
Hey'eti

SİVAS KONGRESİNDEN SONRA MUSTAFA KEMAL'İN İSTANBUL'DA BULUNAN
YABANCI ÜLKE TEMSİLCİLERİNE GÖNDERDİĞİ YAZI (12 EYLÜL 1919)

İstanbul'da İngiltere Siyasî Temsilcisine

Kopyası, Amerika, Fransa, İtalya ve Sırbistan Siyasî Temsilcilerine

İspanya, Felemenk, İsveç ve Danimarka Elçiliklerine

Sekiz ay önce feshedilmiş olan Millî Meclisimizin, Kanun-ı Esasi gereğince dört ay içinde yeniden toplanması gerektiği halde mütarekenin yapılmasından beri, takip eden hükûmetler seçimlerin yapılmasından kaçınmış ve bundan dolayı Millî Meclis hâlâ toplanamamıştır. Bu sebeple özellikle mevcut hükûmetin takip etmekte olduğu iç siyaset, idare şeklimizi mutlakıyetten ayrılmaz bir hâle getirmiştir. Bu durum üzerine hareketleriyle icraatlarında hiçbir meşrutiyet düşüncesi kalmayan Ferit Paşa Kabinesi, genel nefret karşısında zulüm ve şiddetle kalıcı olabilme siyasetine girerek, kendi aleyhinde olan millî birliğe zarar vermek için İslami unsurları birbirine kırdırmaya yöneltmek istemişse de bu teşebbüse ait belgeler milletin eline geçerek, milletin genel emniyeti bozulmaktan kurtulmuştur. Bunun üzerine millet, durumu Padişaha arz ederek, genel güvene dayalı bir kabine kurulmasını istirham etmek istemişse de mevcut hükûmet, milletin Padişahın temasına da engel olmuş ve böylelikle millet için meşru bir hükûmet kuruluncaya kadar mevcut Bakanlar Kurulu ile münasebeti kesmekten başka çare kalmamıştır. Çünkü böyle bir tedbire girişilmediği takdirde Ferit Paşa Kabinesinin teşvikleriyle Anadolu asayişinin bozulacağı muhakkaktı. İstanbul'da millî güvene dayanan bir kabine kuruluncaya kadar devam edecek olan bu durumun yasallığını, özellikle tabi olunan hükûmet bakımından da açıklama gereği duymayız. Çünkü mevcut hükûmetin Versay Kongresine gönderdiği delege heyeti, sırf millî emelleri temsil eden bir hükûmet tarafından gönderilmiş olmadığından dolayı bir bilirkişi heyeti sayılmıştı. Bundan dolayı barışın sağlanması da ancak millete dayanan bir Osmanlı kabinesi kurulmakla mümkün olabilir.

Bu suretle gerek milletimizin ve gerekse Avrupa ile Amerika'nın gelecekteki çıkarlarına uygun olan mevcut millî durumumuzun asayişsizliğinin hiçbir fikre dayanmadığını ve genel güvenliği ihlal edecek hiçbir olayın çıkmayacağını ve bütünüyle düzene uygun hareket edileceğini, Sivas'ta toplanan tüm Anadolu ve Rumeli delegelerinden oluşan genel kongre kesinlikle kefil olarak ve sağlayarak övünçle çalışacağını ve dünyaya adalet vaat eden büyük devletlerin de manevî desteklerinden emin olduğunu ayrıca arz eder.

12 Eylül 1919

(İmza)

Sivas'ta Toplanan Genel Kongre Heyeti

İSTANBUL'UN İŞGALİ SEBEBİYLE MUSTAFA KEMAL'İN KOLORDUYA EMRİ
(16 MART 1920)

Kolorduğa

Bu sabah 16/3/36 İngilizler Der-saâdet'de Şeh-zâdebaşı Karakolunu basarak altı neferini şehîd ve on beş neferi mecrûh etdikden sonra mezkûr karakolu ve bir taraftan da Harbiyye Nezâreti ve Tophâne'yi ve bil-umûm telgrafhaneleri işgal ederek pâ-yı tahtın Anadolu ile râbitasını kesmişlerdir. İngilizler rıhtıma bahriye efrâdı ihrâcına devâm etmişlerdir. İzmit'e bir torpido ile gelen bir İngiliz Birinci Fırkaya ve mahalli mutasarrıfına Der-saâdet'de ittihâz edilen tedâbir-i askeriyyeye karşı sükûnetin muhâfazasında şâhsen mes'ûl olduklarını teblîğ eylemiştir. Hey'etimiz inkişâf edecek vaz'iyetlere göre ittihâz-ı tedâbir eylemek üzere vaz'iyeti ta'kîb etmektedir. İstihşâl olunacak ma'lûmâtı ve vaz'iyetin istilzâm edeceği tedâbir hakkındaki nokta-i nazarımızı arz edeceğiz. İşbu ma'lûmâtın bil-cümle müdâfaa-i hukuk hey'et-i merkeziyyelerine ve hey'et-i idârelere sür'at-i teblîği mercûdur. Hiçbir tarafda münferid teşebbüs ve hareketde bulunmayarak tâli'mizi milletin müşterek ve azm-kârâne tedâbirleriyle müdâfaa husûsunda umûm nazar-ı dikkati celb etmeği bir faide-i vazîfe add eyeriz.

16/3/36

Anadolu Rumeli Müdâfaa-i
Hukuk Hey'et-i Temsiliyyesi
nâmına
M. Kemâl

İSTANBUL'UN İŞGALİ SEBEBİYLE MUSTAFA KEMAL'İN KOLORDUYA EMRİ
(16 MART 1920)

Kolorduya

Bu sabah İngilizler, 16 Mart 1920'de İstanbul'da Şehzadebaşı Karakolu'nu basarak altı eri şehit ve 15 eri de yaraladıktan sonra söz konusu karakolu ve bir taraftan da Harbiye Nezareti, Tophane ve bütün telgrafhaneleri işgal ederek, başkentin Anadolu ile bağlantısını kesmişlerdir. İngilizler rıhtıma, denizci asker çıkarmaya devam etmişlerdir. İzmit'e bir torpido ile gelen İngiliz 1'inci Tümeni, mahallî mutasarrıfa İstanbul'da alınan askerî tedbirlere karşı sükûnetin korunmasından şahsen sorumlu olduklarını tebliğ etmiştir. Heyetimiz, gelişmelere göre tedbirler almak üzere durumu takip etmektedir. Elde edilecek bilgiler ve durumun gerektireceği tedbirler hakkında görüşümüzü arz edeceğiz. Bu bilgilerin bütün Müdafaa-i Hukuk Merkez Heyetlerine ve idare heyetlerine süratle tebliğ edilmesi rica olunur. Hiçbir tarafta kişisel bir girişim ve harekette bulunulmayarak, kaderimizi milletin ortak ve kararlı tedbirleriyle savunmak hususunda kamuoyunun dikkatini çekmeyi, faydalı bir görev olarak kabul ederiz.

16 Mart 1920

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk
Heyet-i Temsiliyesi adına
Mustafa Kemal

İSTANBUL'UN İŞGALİ SEBEBİYLE MUSTAFA KEMAL'İN
MÜDAFAA-İ HUKUK CEMİYETLERİNE EMRİ (16 - 17 MART 1920)

Telgraf

16-17/3/36

Bil-umûm Müdâfaa-i Hukuk Cem'iyeti Hey'et-i Merkeziyelerine

İçinde bulunduğumuz ahvâl-i fevk-al-âdenin ne derecelerde basiret ve vahdeti istilzâm ettiği âşikârdır. Mücâhedât-ı milliyyemizde muvaffakiyetin en mühimm şartı bütün milletin yek vücûd olarak hâl-i hayât ve istiklâlini müdâfaaya müheyyâ bulunmuşdur. Binâen aleyh hey'at-ı merkeziyelerimizin bir taraftan milleti vahdet-i fikir ve emele sevk ederek en aşağı tabakat-ı nâsa kadar giriştiğimiz mücâhedenin kudsiyyet ve meşrûasından haber-dâr etmeleri diğer taraftan bulundukları mahaller rüesâsı me'mûrin-i mülkiyye ve askeriyyesiyle kâffe-i umûrda tevhîd-i hareket eylemeleri kat'ıyyen mültezemdir. Hey'et-i muhteremenizin de bu esâslar dâiresinde sarf-ı mesâî ibrâz-ı asâr-ı hamiyet edeceğinden emîn olarak milletin muvaffakiyyet ve selâmetini temennî ederiz.

Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk Cem'iyeti
Hey'et-i Temsiliyesi nâmına
Mustafa Kemâl

İSTANBUL'UN İŞGALİ SEBEBİYLE MUSTAFA KEMAL'İN
MÜDAFAA-İ HUKUK CEMİYETLERİNE EMRİ (16 - 17 MART 1920)

Telgraf

16/17 Mart 1920

Bütün Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Merkez Heyetlerine

İçinde bulunduğumuz olağanüstü durumun, ne derecelerde basiretli ve birlik olmayı gerektirdiği açıktır. Millî mücadelemizde başarının en önemli şartı, bütün milletin tek vücut olarak hayatını ve bağımsızlığını savunmaya hazır oluşudur. Bundan dolayı merkez heyetlerimizin bir taraftan milleti fikir birliği ve aynı amaca sevk ederek, en alt tabakadaki insanlara kadar giriştiğimiz mücadelenin kutsallığı ve meşruluğundan haberdar etmeleri, diğer taraftan bulundukları yerlerin başkanları, mülkî ve askerî memurlarıyla bütün işlerde birlikte hareket etmeleri kesinlikle gereklidir. Saygıdeğer heyetinizin de bu esaslar içerisinde haysiyetli çalışmalar göstereceğinden emin olarak, milletin başarı ve selametini temenni ederiz.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
Heyet-i Temsiliyesi adına
Mustafa Kemal

MUSTAFA KEMAL'İN ORDUNUN SAKARYA NEHRİ'NİN DOĞUSUNA
ÇEKİLMESİ İLE İLGİLİ EMRİ (18 TEMMUZ 1921)

۱۸ تیر ۱۳۰۱ هجری قمری
کوه سید احمد به قله ده قلعه قراجه قلعه
دردر یاقینه انیم درنده صغار کوه با شایه کله
ارلاجه سوریه کتیه در قلم اردو اردو کوه سید
قوزک و کوه سید طویلا در قله صغار دمنه اردو
سید ارباب بوی بی خانه قوتیه بوزدر کوه اردو
دوره سینه و قله و قله اول سید . قله
ایچه سید در قله قله قله حاکم
و قله و درنده قله سید قله اردو اردو
سید و قله قله قله سید اردو اردو

قوه حاکم اوج و قله قوه قله حاکم
سید بوی قله سید اردو اردو قله قله
دانه اول قله قله قله اردو اردو
قله اردو قله قله قله اردو اردو
سید اردو اردو قله قله قله اردو اردو
سید اردو اردو قله قله قله اردو اردو
سید اردو اردو قله قله قله اردو اردو
سید اردو اردو قله قله قله اردو اردو
سید اردو اردو قله قله قله اردو اردو
سید اردو اردو قله قله قله اردو اردو

MUSTAFA KEMAL'İN ORDUNUN SAKARYA NEHRİ'NİN DOĞUSUNA
ÇEKİLMESİ İLE İLGİLİ EMRİ (18 TEMMUZ 1921)

18 Temmuz 1921 de İsmet Paşa'nın Eskişehir güneyinde Karacahisar'da bulunan karargâhına giderek durumu yakından inceledikten sonra İsmet Paşa'ya genel olarak şu direktifi vermişdim: "Orduyu Eskişehir'in kuzeyi ve güneyinde topladıktan sonra düşman ordusuyla araya büyük bir mesâfe koymak lâzımdırki, ordunun düzen, tensik ve takvîyesi mümkün olabilsin. Bunun için Sakarya'nın doğusuna kadar çekilmek câizdir. Düşman da, durmadan ta'kîb ederse, harekât üslerinden uzaklaşacak ve yeniden menzil kıt'aları te'sisine mecbûr olacak; herhâlde ummadıkları birçok güçlkle karşılaşacak; buna karşılık bizim ordumuz toplu bulunacak ve dâha uygun şartlara mâlik olacaktır. Bu tarz hareketimizin en büyük mahzuru, Eskişehir gibi mühimm mevkiileri ve çok araziye düşmana terk etmekden dolâyı halkoyunda meydana gelebilecek ma'nevî sarsıntıdır. Fakat az zamânda elde edebileceğimiz başarılı sonuçlarla bu mahzurlar kendiliğinden zâil olacaktır. Askerliğin gereğini tereddüdsüz tatbîk edelim. Diğer nev'i mahzûrlara mukavemet ederiz.

M. Kemâl

MUSTAFA KEMAL'İN ORDUNUN SAKARYA NEHRİ'NİN DOĞUSUNA
ÇEKİLMESİ İLE İLGİLİ EMRİ (18 TEMMUZ 1921)

18 Temmuz 1921'de İsmet Paşa'nın Eskişehir güneyinde Karacahisar'da bulunan karargâhına giderek durumu yakından inceledikten sonra İsmet Paşa'ya genel olarak şu direktifi vermiştim: "Orduyu Eskişehir'in kuzeyi ve güneyinde topladıktan sonra düşman ordusuyla araya büyük bir mesafe koymak lazımdır ki, ordunun düzeni ve takviyesi mümkün olabilsin. Bunun için Sakarya'nın doğusuna kadar çekilmek uygundur. Düşman da, durmadan takip ederse, harekât üslerinden uzaklaşacak ve yeniden menzil birlikleri kurulmasına mecbur olacak; herhâlde ummadıkları birçok güçlkle karşılaşacak; buna karşılık bizim ordumuz toplu bulunacak ve daha uygun şartlara sahip olacaktır. Bu tarz hareketimizin en büyük sakıncası, Eskişehir gibi önemli mevkileri ve çok araziye düşmana terk etmekten dolayı kamuoyunda meydana gelebilecek manevi sarsıntıdır. Fakat az zamanda elde edebileceğimiz başarılı sonuçlarla bu sakıncalar kendiliğinden yok olacaktır. Askerliğin gereğini tereddütsüz tatbik edelim. Diğer çeşit sakıncalara karşı koyarız.

Mustafa Kemal

5 NUMARALI TEKÂLİF-İ MİLLİYE EMRİ (07 AĞUSTOS 1921)

Tekâlîf-i Milliye Emri:

Numro

5

7/8/37

Ordu nakliyyâtının te'mîni için ber-vech-i âtî tedâbîr ittihâz edilecek bu tedâbîrin tatbîkinden Bir Numrolu Emr'de teşekkülû bildirilen komisyonlar mes'ûl olacaktır.

1- Cihet-i askeriyyece suver-i muhtelif ile ordu ihtiyâcî için alınan vesâit-i nakliyyeden hâric olmak üzere memleketde kalan vesâit-i nakliyye ashâbı her ay ordu malzemesinden bir kısmını kendi vesâitiyle yüz kilometrelik mesâfeye meccânen nakle mecbûrdur. Bu naklin devâm ettiği müddetce vâsıtâ sâhibi ve hayvânâtı ordu an bârlarından iâşe olunur.

2- Bir ay zarfında bu vazîfeyi gören ferd o ay zarfında yeni bir vazîfe-i nakliyye almaz. Tekâlîf-i Milliye Komisyonunun sevk ettiği eşyâ' veyâ erzâk irsâliyyesi zîrinin mâlî tesellüm eden an bâr tarafından tasdîki; o aylık muâfiyyet hakkını o ferde verir.

3- [2, 3, 4] Numrolu Emirler'le toplanan mevâdd ve erzâk Levâzımât-ı Umûmiyyenin göstereceği esâs askerî an bârlara Tekâlîf-i Milliye Komisyonları tarafından bu mükellefiyet-i nakliyye usûlüyle sevk ve iddihâr edilirler.

4- Müteahhid nakliyye kolları diğer halkın tâbî' oldukları şehrî yüz kilometrelik nakliyyâtı meccânen yapmağa mecbûrdurlar.

5- Bu emri alan her Tekâlîf-i Milliye Komisyonu kendi mıntıkası dâhilinde mükellefiyet-i nakliyyeye dâhil olabilecek vesâit cins ve mikdârını 15/8/37 târihine kadar Müdâfaa-i Milliye Sevkıyât ve Nakliyyât Müdîriyyet-i Umûmiyyesine ve cebhe mıntikalarında bulunanlar ise Sevkıyât ve Nakliyyâta bildirmekle berâber mıntikasında bulundukları menzil müfettişliklerine veya Ordu Erkân-ı Harbiye Riyâsetlerine bildireceklerdir.

6- Bu mükellefiyetden kaçanlar veyâ bu mükellefiyeti tatbîkde sû'-i isti'mâli görülenler hıyânet-i vataniye ile tecziye olunacaklardır.

7- Beş Numrolu olan bu emr hemen Tekâlîf-i Milliye Komisyonlarına teblîğ edilmek üzere bil-umûm vilâyet ve livâlara yazılmış ve İstiklal Mahkemelerine ve berây-i ma'lûmât vekâletlere ve cebheler kumandanlıklarına birer sûret verilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reîsi
Başkumandan
M. Kemâl

5 NUMARALI TEKÂLİF-İ MİLLİYE EMRİ (07 AĞUSTOS 1921)

Tekâlif-i Milliye Emri

5

Numara

7 Ağustos 1921

Ordu nakliyatının sağlanması için aşağıdaki tedbirler alınacak ve bu tedbirlerin uygulanmasından 1 Numaralı Emir'de kurulacağı bildirilen komisyonlar sorumlu olacaktır.

1. Askeriyece çeşitli suretlerle ordu ihtiyacı için alınan nakil vasıtaları hariç olmak üzere memlekette kalan nakil vasıtaları sahipleri her ay ordu malzemesinden bir kısmını kendi vasıtalarıyla 100 km.lik mesafeye ücretsiz nakle mecburdur. Bu naklin devam ettiği sürece vasıta sahibi ve hayvanları ordu ambarlarından iase olunur.

2. Bir ay içinde bu görevi yapan kişi, o ay içinde yeni bir nakliye görevi almaz. Tekâlif-i Milliye Komisyonunun sevk ettiği eşya veya erzak irsaliyesinin altı, malı teslim alan ambar tarafından onaylanır, o aylık muafiyet hakkını o kişiye verir.

3. (2, 3 ve 4) Numaralı Emirlerle toplanan maddeler ve erzak, Levazımat-ı Umumiyenin göstereceği asıl askerî ambarlara Tekâlif-i Milliye Komisyonları tarafından bu nakliye yükümlülüğü yöntemiyle sevk edilirler ve toplanırlar.

4. Müteahhit nakliye kolları diğer halkın tabi oldukları aylık 100 km.lik nakliyeyi ücretsiz yapmaya mecburdurlar.

5. Bu emri alan her Tekâlif-i Milliye Komisyonu, kendi bölgesi içerisinde nakliye yükümlülüğüne dâhil olabilecek vasıtanın cins ve sayısını, 15 Ağustos 1921 tarihine kadar Millî Savunma Sevkiyat ve Nakliyat Genel Müdürlüğüne ve cephe bölgelerinde bulunanlar ise Sevkiyat ve Nakliyata bildirmekle beraber, bölgesinde bulundukları menzil müfettişliklerine veya Ordu Kurmay Başkanlıklarına bildireceklerdir.

6. Bu yükümlülüğten kaçanlar veya bu yükümlülüğü uygulamakta suistimali görülenler vatana ihanetle cezalandırılacaklardır.

7. 5 Numaralı olan bu emir hemen Tekâlif-i Milliye Komisyonlarına tebliğ edilmek üzere bütün vilayet ve livalara yazılmış, İstiklal Mahkemelerine ve bilgi için Bakanlıklara ve cephe komutanlıklarına birer örneği verilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
Başkomutan
Mustafa Kemal

[illegible]

34

MUSTAFA KEMAL'İN 20 EYLÜL 1921 TARİHLİ
ORDUYA, KOMUTANLARA, SUBAYLARA VE ERLERE BEYANNAMESİ

Başkumandanlık

Orduya Beyân-nâme

Arkadaşlar milletimizi yabancıların elinde köle olmuş görmemek için giriştiğimiz bu muhârebede Sakarya Muzafferiyeti gibi adı dâimâ anılacak yeni ve büyük bir zafer kazandınız. Benim gibi ömrünü senelerden beri saflarınızın yanında geçirmiş olan bir silâh arkadaşınız ezilmiş kahr edilmiş düşmanın ric'atinden sonra hakkınızda duyduğum takdîr ve hayreti minnet ve şükrânı ordunun her ferdi ve memleketin her tarafından duyulacak kadar yüksek sesle söylemeğe lüzûm gördüm. Sakarya boyunda verdiğimiz muhârebe birçok evvelki muhârebelerimizde olduğu gibi ana vatanın yalnız bir köşesini ufak veyâ büyük bir parçasını tehlikeye düşürüyordu. Orada biz bütün memleket bütün varlığımız ve istiklâlimiz bahâsına denecek kadar ehemmiyetli büyük bir muhârebeye giriştik. 21 gün 21 gece bir milletin istiklâl fikriyle bir milletin istilâ' ve yağma fikri birbiriyle boğuştu. Sizin başını eğmeğe râzı olmayan istiklâl fikriniz mağrûr ilerleyen düşmanı ric'ate mecbûr etdi. Kızgın bir ufuk üzerinde tüten ve yanan yüzlerce köylerimizi arkasında bırakarak düşman ordusu cezâ' önünden kaçan bir cânî gibi geldiği yerlere gidiyor. Hâl-bu-ki o bir muhârebe değil yalnız bir akın düşünüyordu. Fikr ve îmânın kadir ve mutlak kuvvetine kazandığınız zafer kadar büyük bir delîl olmaz. Mazlûm milletimizi târihinin en mühlik bir zamânında yeniden ışığa ve necâte kavuşduran bu muhârebede sizin başkumandanınız olmaktan dolayı bir insân kalbi için mukadder olabilecek en derîn saâdet ve iftihârı duydum.

“Kumandanlara”

Tehlike büyüdükcye yükselen azm ve tedbîriniz derîn ve hassâs zekâlarınızla muhârebenin muvaffak bir sûretde sevk ve idâresinde gösterdiğiniz hârik-ül-âde liyâkat için:

“Zâbitlere”

Trablusgarb, Balkan ve Cihân Harbi'nden henüz çıkmış iken bir âteşden diğerine geçerek milletin İstiklâl Mücadelesi'nde tutduğunuz mevki' genç ve azîz başlarınız üzerinde dönen yeni ölüme karşı gösterdiğiniz istihkâr ve kalblerinizde ışıldayan ve bize zafer yolumuzu aydınlatan millet aşkını bütün bir heyecânla seyr ettiğim sayısız kahramânlıklarınız için:

“Neferlere”

Kurtuluş için yaptığımız bu savaştan çok daha evvel sizi başka muhârebe meydanlarında da tanımış idim. Dünyânın hiçbir ordusunda yüreği seninkinden daha temiz, daha sağlam bir askere rast gelinmemiştir. Her zaferin mayası sendedir. Her zaferin en büyük pâyı sendedir. Kanâatinle, îmânınla, itâatinle hiçbir korkunun yıldıramadığı demir gibi pâk kalbinle düşmanı nihâyet alt eden büyük gayretin için minnet ve şükrânımı söylemeği nefsim en azîz bir borç bilirim. Sizin gibi kumandanları, zâbitleri, neferleri olan bir millete yâd elleri altında köle olmak mümkün değildir. Bu def'a Türkiye Büyük Millet Meclisinin hakkımda yeni bir rütbe ve gazî unvânıyla tecellî eden iltifât ve teveccühü doğrudan doğruya size râci'dir. Milletin verdiği bu rütbe ile yükselen ordu, en şerefli ve en ulu bir gazâ' ile mümtâz olan yine ordudur. Sizin kahramânlığınızla, sizin gösterdiğiniz nihâyetsiz fedâkârlıklar bahâsına kazanılan büyük muzafferiyetin millet tarafından takdîrine delâlet eden bu unvânı ve rütbeyi ancak size izâfe ederek bütün askerlik hayâtımın en büyük sermaye-i iftihârı olarak taşıyacağım. Cenâb-ı Hakk giriştiğimiz kurtuluş mücadelesinde şerefli silâh arkadaşlarıma kendilerini temyîz eden asâletin, civan-merdliğin, kahramânlığın hakkı olan kat'î halâsı da nasîb etsin:

20 Eylül 37

Başkumandan
Mustafa Kemâl

MUSTAFA KEMAL'İN 20 EYLÜL 1921 TARİHLİ
ORDUYA, KOMUTANLARA, SUBAYLARA VE ERLERE BEYANNAMESİ

Başkomutanlık

Orduya Beyanname

Arkadaşlar, milletimizi yabancıların elinde köle olmuş görmemek için giriştiğimiz bu muharebede, Sakarya Zaferi gibi adı daima anılacak yeni ve büyük bir zafer kazandınız. Benim gibi ömrünü senelerden beri saflarınızın yanında geçirmiş bir silah arkadaşınız olarak, ezilmiş ve kahredilmiş düşmanın geri çekilmesinden sonra hakkınızda duyduğum takdir ve teşekkürü, ordunun her ferdine ve memleketin her tarafından duyulacak kadar yüksek sesle söylemeyi gerekli gördüm. Sakarya boyunda verdiğimiz muharebe, önceki birçok muharebelerimizde olduğu gibi ana vatanın yalnız bir köşesini ufak veya büyük bir parçasını tehlikeye düşürüyordu. Orada biz, memleketin tamamı, bütün varlığımız ve bağımsızlığımız pahasına denecek kadar önemli büyük bir muharebeye giriştik. 21 gün 21 gece bir milletin bağımsızlık fikriyle, bir milletin istila ve yağma fikri birbiriyle boğuştu. Sizin başınızı eğmeye razı olmayan bağımsızlık fikriniz, kibirle ilerleyen düşmanı geri çekilmeye mecbur etti. Kızgın bir ufuk üzerinde tüten ve yanan yüzlerce köylerimizi arkasında bırakan düşman ordusu, cezaevinden kaçan bir cani gibi geldiği yerlere gidiyor. Hâlbuki o bir muharebe değil, yalnızca bir akın düşünüyordu. Fikir ve imanın mutlak kuvvetine, kazandığınız zafer kadar büyük bir delil olmaz. Mazlum milletimizi tarihinin en tehlikeli bir zamanında yeniden ışığa ve kurtuluşa kavuşturan bu muharebede, sizin başkomutanınız olmaktan dolayı bir insan kalbi için mukadder olabilecek en derin mutluluğu ve iftiharı duydum.

“Komutanlara”

Tehlike büyüdükçe yükselen azim ve tedbiriniz, derin ve hassas zekâlarınızla muharebenin başarılı bir şekilde sevk ve idaresinde gösterdiğiniz olağanüstü liyakat için;

“Subaylara”

Trablusgarp, Balkan ve Dünya Harbi'nden henüz çıkmışken, bir ateşten diğerine geçerek milletin bağımsızlık mücadelesinde tuttuğunuz mevki, genç ve aziz başlarınız üzerinde dönen yeni ölüme karşı gösterdiğiniz aşağılama ve kalplerinizde ışıldayan ve bize zafer yolumuzu aydınlatan millet aşkını bütün bir heyecanla seyrettiğim sayısız kahramanlıklarınız için;

“Erlere”

Kurtuluş için yaptığımız bu savaştan çok daha önce sizi başka muharebe meydanlarında da tanıdım. Dünyanın hiçbir ordusunda yüreği seninkinden daha temiz, daha sağlam bir askere rast gelinmemiştir. Her zaferin mayası sendedir. Her zaferin en büyük payı sendedir. İnancınla, imanınla, itaatınla, hiçbir korkunun yıldıramadığı demir gibi pak kalbinle, düşmanı nihayet alt eden büyük gayretin için minnet ve şükranımı söylemeyi nefsim en aziz bir borç bilirim. Sizin gibi komutanları, subayları, erleri olan bir millete, yabancı elleri altında köle olmak mümkün değildir. Bu defa Türkiye Büyük Millet Meclisinin hakkımda yeni bir rütbe ve gazi unvanıyla oluşan iltifat ve teveccüh, doğrudan doğruya size dönmektedir. Milletin verdiği bu rütbe ile yükselen ordu, en şerefli ve en ulu bir gaza ile seçkin olan yine ordudur. Sizin kahramanlığınızla, sizin gösterdiğiniz sonsuz fedakârlıklar pahasına kazanılan büyük zaferin millet tarafından takdirine işaret eden bu unvanı ve rütbeyi, ancak size yakıştırarak, bütün askerlik hayatımın en büyük iftihar sermayesi olarak taşıyacağım. Cenab-ı Hakk, giriştiğimiz kurtuluş mücadelesinde şerefli silah arkadaşlarıma, kendilerinde belirgin olan asaletin, yiğitliğin, kahramanlığın hakkı olan kesin kurtuluşu da nasip etsin.

20 Eylül 1921

Başkomutan
Mustafa Kemal

MUSTAFA KEMAL'İN “ORDULAR İLK HEDEFİNİZ AKDENİZ'DİR. İLERİ!” EMRİ
(01 EYLÜL 1922)

MUSTAFA KEMAL'İN "ORDULAR İLK HEDEFİNİZ AKDENİZ'DİR. İLERİ!" EMRİ
(01 EYLÜL 1922)

Garb Cebhesi Kumandanlığı

Aded

Türkiye Büyük Millet Meclisi Orduları!

Afyonkarahisar - Dumlupınar Büyük Meydân Muhârebesinde zâlim ve mağrûr bir ordunun anâsır-ı asliyyesini inanılmayacak kadar az bir zamânda imhâ' etdiniz. Büyük ve necîb milletimizin fedâkârlıklarına lââyık olduğunuzu isbât ediyorsunuz. Sâhibimiz olan büyük Türk milleti istikbâlinden emîn olmağa haklıdır. Muhârebe meydânlarındaki mahâret ve fedâkârlıklarınızı yakından müşâhede ve ta'kîb ediyorum. Milletimizin hakkınızdaki takdîrâtına delâlet etmek vazîfemi mütevâliyen ve mütemâdiyen îfâ edeceğim.

Başkumandanlığa teklîfâtta bulunulmasını Cebhe Kumandanlığına emr etdim. Bütün arkadaşlarımın Anadolu'da daha başka meydân muhârebeleri verileceğini nazar-ı dikkate alarak ilerlemesini ve herkesin kuvâ-yi akliyyesini ve menâbi-i celâdet ve hamîyyetini müsâbaka ile ibzâle devâm eylesin taleb ederim.

Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reîsi
Başkumandan
M. K.

MUSTAFA KEMAL'İN "ORDULAR İLK HEDEFİNİZ AKDENİZ'DİR. İLERİ!" EMRİ
(01 EYLÜL 1922)

Batı Cephesi Komutanlığı

Sayı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Orduları!

Afyonkarahisar - Dumlupınar Büyük Meydan Muharebesinde zalim ve mağrur bir ordunun temel unsurlarını inanılmayacak kadar az bir zamanda imha ettiniz. Büyük ve soylu milletimizin fedakârlıklarına layık olduğunuzu ispat ediyorsunuz. Sahibimiz olan büyük Türk milleti, geleceğinden emin olmakta haklıdır. Muharebe meydanlarındaki becerinizi ve fedakârlıklarınızı yakından gözlemliyor ve takip ediyorum. Milletimizin hakkınızdaki takdirlerine işaret olmak üzere görevimi aralıksız yerine getireceğim.

Başkomutanlığa tekliflerde bulunulmasını Cephe Komutanlığına emrettim. Bütün arkadaşlarımın Anadolu'da daha başka meydan muharebeleri verileceğini dikkate alarak ilerlemesini ve herkesin akıl gücünü, kahramanlığını, millî onuruyla yarışarak bolca kullanmaya devam etmesini talep ederim.

Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
Başkomutan
Mustafa Kemal